

شهر من بافت

نویسنده:

محمد شیبانی (تخلص ضیاء)

انتشارات عصر مدرن

انتشارات عصر مدرن

سرشناسه	شیبانی، محمد، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور	شهر من بافت/نویسنده محمد شیبانی (تخلص ضیاء).
مشخصات نشر	بافت: عصر مدرن، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۰۵ص: مصور.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۴۰۳-۷۰-۸
وضعیت فهرست نویسی و اطلاعات رکورد کتاب شناسی	فیا
موضوع	بافت - سرگذشتنامه Baft (Iran) -- Biography
رده بندی کنگره	DSR۲۰۷۵
رده بندی دیویی	۹۵۵/۷۲۳۸
شماره کتابشناسی ملی	۸۶۹۴۸۲۵
کد پیگیری	۸۶۹۳۴۸۲

موسسه انتشارات عصر مدرن

نام کتاب: شهر من بافت

تالیف: محمد شیبانی (تخلص ضیاء)

صفحه آرایی و تنظیم و پژوهشیاری: دکتر فرزین سلیمی

salimi1108@yahoo.com

طراح جلد: مهدیه خنجری

نوبت چاپ: اول - سال انتشار: ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۰۳-۷۰-۸

تیراژ: ۵۰۰ - قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان

آدرس ناشر و مرکز پخش:

شعبه بافت: بلوار دانشگاه، امیرکبیر ۲۰، کد پستی: ۷۸۵۱۸۳۳۵۴

salimi950@yahoo.com تلفن: ۰۹۱۳۹۵۶۱۷۴۸-۰۳۴۷۴۲۲۸۸۰۹

شعبه سیرجان: خیابان دکتر شریعتی، مجتمع میلاد، همکف، واحد یک، کد پستی: ۷۸۱۳۶۴۳۶۱۶

salimi1108@yahoo.com تلفن: ۰۳۴۴۲۲۳۲۶۹۷-۰۳۴۴۲۲۳۲۶۹۶-۰۹۱۳۲۷۹۲۱۶۹

حق چاپ و نشر محفوظ است

فهرست بخش ها

صفحه	عنوان
۷.....	مقدمه ناشر.....
۱۱.....	پیشگفتار.....
۱۹.....	زندگینامه نویسنده.....
۳۸.....	بخش اول - موقعیت جغرافیائی و اقلیم.....
۴۹.....	بخش دوم - تاریخ.....
۸۱.....	بخش سوم - رجال تاریخی و خانواده های باقی.....
۹۵.....	بخش چهارم - فرهنگیان.....
۱۰۹.....	بخش پنجم - نوایغ و نخبگان و مقامات مملکتی و جهانی (از گذشته تاکنون).....
۱۴۳.....	بخش ششم - پزشکان و پیرایزشکان.....
۱۴۹.....	بخش هفتم - ارگان ها و دستگاه های شهرستان بافت از بدو انقلاب.....
۱۵۳.....	بخش هشتم - مقامات کشوری و لشگری.....
۱۶۵.....	بخش نهم - رجال فرهنگی و تاریخچه فرهنگ بافت و ارزشیه و رابر.....
۱۹۱.....	بخش دهم - ضمائم.....
۱۹۵.....	سخن آخر.....
۱۹۶.....	منابع و ماخذ.....

مقدمه ناشر

گفته ژان اوبن^۱ را از یاد نبریم: «هرکس تاریخ کرمان را خوب مطالعه کند، شاید راهی به فلسفه ی تاریخ عالم ببرد» همچنین این سخن استاد باستانی پاریزی که گفته است بافت در درگیر و دارهای انقلابات تاریخی کرمان همواره نقشی مهم داشته است نیز دور از گزاف نیست.

چون بافت از قدیمی ترین شهرستان های استان کرمان است. اهمیت این شهر تا به آنجا بوده است که این شهر در زمان ساسانیان از طرف شاه ساسانی به عنوان یکی از خوش آب و هواترین بلادها به یکی از نوادگان شاه هدیه داده می شود و عنوان گئومات شهر می گیرد. البته این شهر نامهای باخته، باخت فاخته، اقطاع و... نیز داشته است. گفته شده است این منطقه در گذشته در کنار منطقه معروف تپه یحیی بوده است.

تعدادی از مردم این شهرستان طی هزاره گذشته از استان فارس به آنجا مهاجرت نموده اند. در اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری تنی چند از اولاد ملک قاورد یا همان سلجوقیان

^۱ Jean obin

کرمان در قسمت‌هایی از بافت مانند رابر سکنی گزیده و بر مردم آنجا حکمرانی می‌کردند.

در دوره قراختائیان یکی از حکمرانان کرمان، حکمرانی بافت و ارزوئیه را به جلال الدین بن سلطان قطب الدین واگذار کرد.

در دوره آل مظفر برخی پیداشاهان در بافت و ارزوئیه به تاخت و تاز مشغول بوده و جنگ امیر مظفر با شیخ ابواسحاق در بافت روی داده‌است.

در دوره صفویه افشارها در بافت ظهور پیدا کردند و سرآغاز افشاری خود را اوایل همین عصر صفوی به سال ۹۱۶ ه. ق با رئیس ایلی درگاه قلی بیگ بر کرسی بافت نشانند و بر همین اساس به بافت در آن زمان اقطاع افشار می‌گفتند.

در دوره نادری ساکنان بافت (طوایف اقطاع و افشار) از حمایت نادرشاه نه تنها بهره نجستند، بلکه گرفتار نادری نادرشاه شدند و همین بس وقتی که نادر به کرمان آمد، چون خاندان قلی بیگ افشار را فربه دید، فربه بودن خاندان قلی بیگ را بهانه قرار داد و سر او را در سوراخ تنگی در دیوار گذاشتند و با طناب و دو گاو سر از تن خاندان قلی بیگ جدا کردند.

پس از بی مهری‌های نادر شاه به بافت، تاریخ بافت به زندیه رسید، در این دوره ۸ هزار سوار و تفنگچی کریم خان زند به سرکردگی نصیرخان لاری حاکم لار که قصد تصرف کرمان را

داشت، ابتدا وارد ارزوئیه و از آنجا به اقطاع آمدند و سپس به قصد تصرف کرمان از بافت برفتند.

و اما در دوره قاجار و قاجاریه، بافت بصورت ملوک الطوائفی اداره می‌شد و هر ناحیه اش برای خود کلانتر و یا کدخدایی می‌داشته‌است. میرزا حسین وزیر، علی محمد خان، عدل السلطان، ملا غلامحسین خان بافتی (امین الرعایا)، صمدالله خان شیبانی (از حاکمین دوران قاجاریه تا سلطنت پهلوی ۱۳۳۰) و مرحوم غلامسحین ضیا شهبابی ملقب به ضیاء السلطان و از مردان با اقتدار و مورد اعتماد مردم بافت بوده است. یکی از خوانین بزرگ هشون غنجدلی خان افشار ایلخانی که مورد اعتماد خاص طایفه خودش بوده و دوره قاجاریه افشار در کرمان نقش بزرگی داشته است. و بعدا سرکردگی اقطاع و افشار به برادرش هژیر السلطنه واگذار شد. افراد دیگری مانند مرتضی قلی خان سرهنگ، میرزا خان سرتیپ و فرزندش احمد علی خان ایلخانی نیز از رجال و بزرگمردان بافت بوده‌اند.

خلاصه آنکه در دوره قاجاریه، افشارها نقش مهمی در حکومت داشتند و در سال ۱۲۰۷ ه. ق به دستور آقامحمدخان قاجار، فتحعلی شاه به قصد تصرف کرمان عازم می‌شود و نخست به سیرجان و از آنجا به بافت ورود پیدا می‌کنند. گروهی از ریش سپیدان و بزرگان از جمله: آخوند ملا محمد صالح بافتی، حیدرخان هسونی و امیر باقر گوغری به گرمی از او و سپاهش استقبال کردند